

หลักสูตรฝึกอบรม การทำปฐมนิเทศปลูกพืช จำนวน 3 ชั่วโมง หลักสูตรสอดคล้องกับอาชีพทั่วไป

*****

ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สู่ “วิสาหกิจชุมชน : ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร

การประชาคมหมู่บ้านประชาชนได้ร่วมกันพูดคุย แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ จึงทำให้รายได้ในการประกอบอาชีพลดน้อยลงประชาชนในชุมชนจึงเล็งเห็นความสำคัญ และต้องการสร้างอาชีพเสริมให้กับตนเอง โดยประเมินจากความต้องการของตลาด และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน ได้รับงบประมาณปี 2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำปฐมนิเทศปลูกพืช จำนวน 3 ชั่วโมง เพื่อฝึกทักษะอาชีพให้กับชุมชนได้เกิดรายได้และเป็นอาชีพเสริมต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของชุมชน
2. สามารถนำความรู้จากการอบรมไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดมุ่งหมาย

ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพนำความรู้ไปต่อยอดอาชีพเพื่อมีอาชีพและสร้างรายได้เพิ่ม

เป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 3 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการทำสลัดโรล

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการทำปรุงดินปลูกพืช	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนได้แบบอย่างการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืชได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น</p>	<p>1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p> <p>3. ทิศทางการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p>	<p>1. วิทยากรมอบหมายให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>2. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญในการประกอบอาชีพ</p> <p>3. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น</p> <p>4. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p> <p>5. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น</p> <p>6. ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p> <p>7. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการปรุงดินปลูกพืช</p>	30 นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพการทำปฐดินปลูกพืช	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีคุณภาพ</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกส่วนผสมของการปฐดินปลูกพืชได้</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการปฐดินปลูกพืชได้</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการปฐดินปลูกพืชได้</p> <p>5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งบประมาณในการปฐดินปลูกพืชได้</p> <p>6. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายของบรรจุภัณฑ์ได้</p> <p>7. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์การปฐดินปลูกพืชได้</p> <p>8. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถผสมสัดส่วนการปฐดินปลูกพืชได้</p>	<p>1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฐดินปลูกพืช</p> <p>2. การเตรียมส่วนผสมการปฐดินปลูกพืช</p> <p>3. การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ใส่ถุงหลังจากปฐดินปลูกพืช</p>	<p>1. วิทยากรอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฐดินปลูกพืช</p> <p>2. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น</p> <p>3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการปฐดินปลูกพืช</p> <p>4. วิทยากรประเมินผลการปฐดินปลูกพืชของผู้เรียน</p> <p>5. วิทยากรอธิบายและสาธิตเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์การปฐดินปลูกพืช</p> <p>6. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการปฐดินปลูกพืช</p> <p>7. วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียน</p>	-	2 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในกาประกอบอาชีพการทำปรุ่ดินปลูกพืช	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนการปรุ่ดินปลูกพืชได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการขายการปรุ่ดินปลูกพืช</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการส่งเสริมการปรุ่ดินปลูกพืชได้</p>	<p>1. การคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน</p> <p>2. การขายดินปลูกพืช</p> <p>3. การส่งเสริมการขายดินปลูกพืช</p>	<p>1. วิทยากรอธิบายและสาธิตการคิดราคาต้นทุนและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน</p> <p>2. วิทยากรอธิบายและสาธิตการทำบัญชีร้านค้าอย่างง่าย</p> <p>3. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมกันสรุปความรู้</p> <p>4. วิทยากรมอบหมายให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและทำแบบประเมินความพึงพอใจ</p>	30 นาที	-

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การปรุงดินปลูกพืช/ใบความรู้
2. แหล่งเรียนรู้, อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระในการปฏิบัติ
2. ทักษะการปฏิบัติ
3. คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ
5. แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียน และ หลังเรียน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาอบรมและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผ่านการประเมินจากแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

**รายละเอียดการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร**

1. ชื่อโครงการ การทำปรุ่ดินปลูกพืช

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

1.2 ขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) และกลไกการเทียบโอนผลการเรียนรู้ (หน่วยกิต ความรู้และประสบการณ์) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถสะสมผลการเรียน และยกระดับคุณวุฒิทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพจริง)

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่นั้งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่า

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเอง และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งระหว่างคนต่างวัย

ภารกิจสำคัญ

2. Caree Plus : “เติมเต็มทักษะ สร้างโอกาสอาชีพ” ร่วมมือกับภาคเอกชนออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และความต้องการตลาดแรงงานจริง เช่น ดิจิทัล ช่างเทคนิค อาหาร การดูแลผู้สูงอายุ โดยภาคเอกชนร่วมสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและวิทยากร รวมทั้งฝึกอบรมตามหลักสูตรคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนด

3. ระบบเชื่อมโยงการเรียนรู้ 3 รูปแบบ มุ่งพัฒนาการเทียบเคียงและเทียบโอนผลการเรียนรู้ เชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สามารถสะสมในระบบธนาคารหน่วยกิตแบบไร้รอยต่อ นำไปสู่การยกระดับคุณวุฒิทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ

3. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การสร้างทักษะอาชีพที่สามารถเริ่มต้นได้ง่าย ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และมีตลาดรองรับที่แน่นอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับทักษะ (Upskill) และการสร้างทักษะใหม่ (Reskill) ให้แก่ประชาชนตามนโยบาย “Learn to Earn” ซึ่งเปลี่ยนผ่านจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยทั่วไป สู่การเรียนรู้ที่จับต้องได้และเปลี่ยนเป็นรายได้ในทันที

ปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและการบริโภคอาหารที่มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการปรุงดินปลูกพืชจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมความรู้ด้านโภชนาการ และปลูกฝังพฤติกรรม การเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสม โดยการปรุงดินปลูกพืชที่ประกอบด้วย ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ขุยมะพร้าว และวัตถุดิบที่หลากหลาย สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับวัยและความต้องการของผู้บริโภคได้นอกจากนี้ การฝึกทำปรุงดินปลูกพืชยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพและการประกอบอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ เรียนรู้การคัดเลือกวัตถุดิบ การจัดการต้นทุน การบรรจุภัณฑ์ และการนำไปต่อยอดเป็นอาชีพเสริมหรือสร้างรายได้ในครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพึ่งพาตนเองและเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีอาชีพที่มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลทับหมัน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาอาชีพการปรุงดินปลูกพืชขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ได้ มาตรฐานสามารถต่อยอดสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย และสร้างรายได้เสริมหรืออาชีพหลักให้แก่ครอบครัวได้อย่างยั่งยืน

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการปรุงดินปลูกพืชและการเลือกใช้วัตถุดิบได้
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถฝึกทักษะการปรุงดินปลูกพืชได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ตามลักษณะของหลักสูตรได้

5. เป้าหมาย

ผู้เข้าอบรม จำนวน 6 คน

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1. ชั้นเตรียมการ (วางแผนและ ประชาสัมพันธ์) 2. ชั้นดำเนินการอบรม (ภาคทฤษฎีและ ปฏิบัติ)	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคนิคการปรุงดินปลูก พืช และการเลือกใช้วัตถุดิบ ได้	ประชาชนที่ สนใจ	จำนวน 6 คน	ศกร.ระดับ ตำบลทับหมัน หมู่ที่ 2 ต.วังทับหมัน อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร	จำนวน1วัน (วันที่ 9 มิ.ย 2569)	1,800 บาท

12. ผลลัพธ์

ผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการปรุงดินปลูกพืชได้ และสามารถฝึกทักษะการหลักสูตรการปรุงดินปลูกพืชได้ และนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ตามลักษณะของหลักสูตรได้

13. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

1. จำนวนผู้เข้าอบรมที่เข้าร่วมโครงการ
2. จำนวนผู้เข้าอบรมที่เข้าร่วมโครงการที่ผ่านกระบวนการตามหลักสูตร

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

1. ร้อยละของผู้เข้าอบรมที่เข้าร่วมโครงการที่มีคะแนน Post- test สูงกว่า Pre-test
2. ร้อยละของผู้เข้าอบรมที่เข้าร่วมโครงการสามารถลงมือปฏิบัติตามหลักสูตรได้
3. ร้อยละของผู้เข้าอบรมที่ผ่านการอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ตามลักษณะของหลักสูตรได้

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. แบบทดสอบความรู้ ก่อนอบรม / หลังอบรม
2. แบบประเมินความพึงพอใจ แบบ พต.12
3. แบบนิเทศ แบบ พต.11
4. แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรมหลังจบหลักสูตร แบบ พต. 20

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน

หลักสูตรการปรุงดินปลูกพืช

วันที่ 9 มิถุนายน 2569

ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลทับหมัน หมู่ 2 ตำบลทับหมัน อำเภอดงพานหิน จังหวัดพิจิตร

*****

วันที่ 11 มิถุนายน 2569

เวลา 08.00 น. – 08.30 น. – ผู้เข้าร่วมกิจกรรมลงทะเบียน

ชี้แจงการดำเนินโครงการ/ทำแบบทดสอบความรู้ก่อนฝึกอบรม

เวลา 08.30 น. – 09.00 น. - วิทยากรบรรยาย เรื่อง ช่องทางการประกอบอาชีพการทำปรุงดินปลูกพืช

(วิทยากร โดย นายสัมพันธ์ ทับทอง)

เวลา 09.00 น. – 09.30 น. - วิทยากรบรรยาย เรื่อง ทักษะการประกอบอาชีพการทำปรุงดินปลูกพืช

(วิทยากร โดย นายสัมพันธ์ ทับทอง)

เวลา 09.30 น. – 11.30 น. - วิทยากรบรรยาย เรื่อง ทักษะการประกอบอาชีพการทำปรุงดินปลูกพืช

พร้อมให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ

(วิทยากร โดย นายสัมพันธ์ ทับทอง)

เวลา 11.30 น. – 12.00 น. - วิทยากรบรรยาย เรื่อง การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

การปรุงดินปลูกพืช / แบบทดสอบความรู้หลังการอบรม

(วิทยากร โดย นายสัมพันธ์ ทับทอง)

หมายเหตุ : กำหนดการนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม